

Finanšu izlūkošanas dienesta darbība

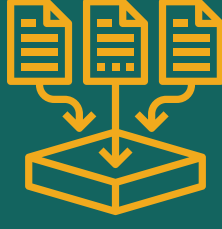

Finanšu izlūkošanas dienests

Finanšu izlūkošanas dienesta darbības mērķis ir novērst iespēju izmantot Latvijas finanšu sistēmu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai un terorisma un proliferācijas finansēšanai.

Finanšu izlūkošanas dienesta darbību regulē Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums (Likums).

Pamatuzdevumi:

apkopot un analizēt finanšu datus, saņemtos ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem;

sniegt izmeklēšanas iestādēm, prokuratūrai un tiesai informāciju, ko var izmantot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai, atklāšanai, pirmstiesas kriminālprocesam un/vai iztiesāšanai;

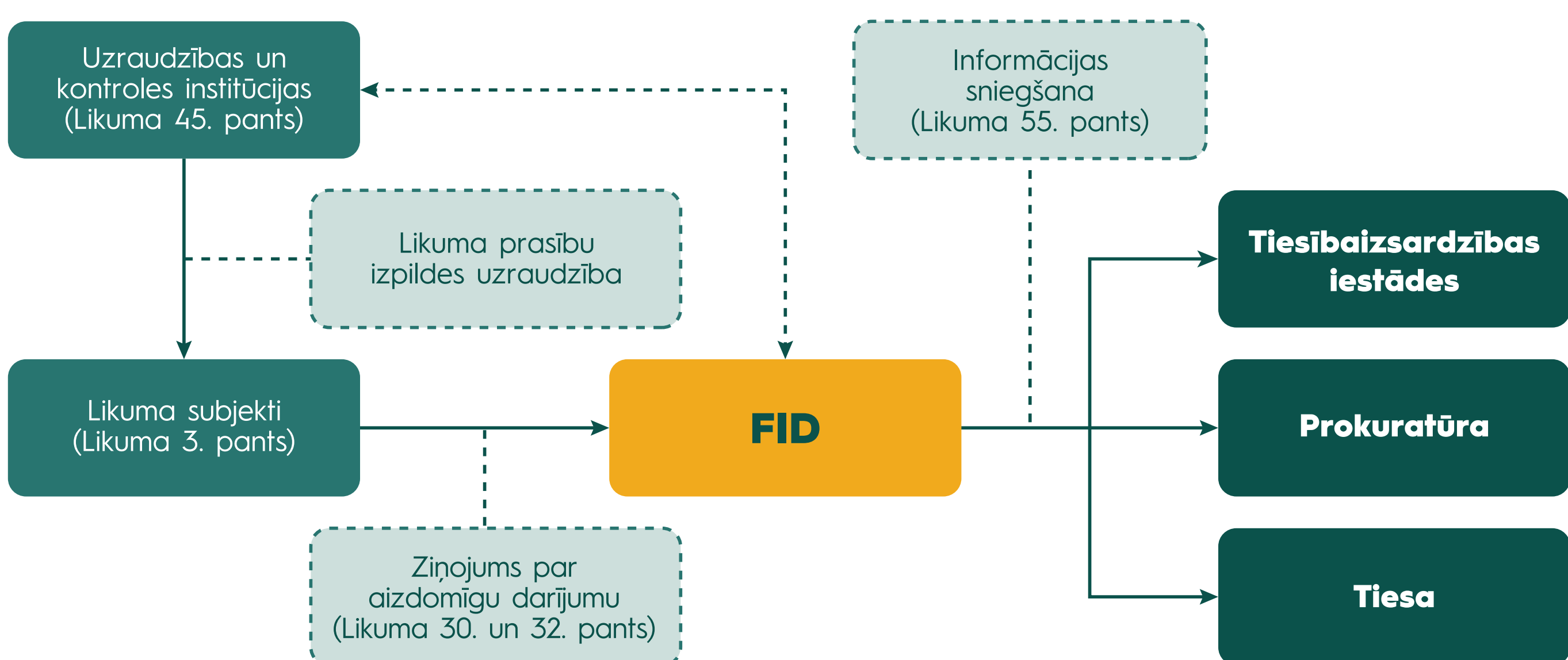

izstrādāt pētījumus un metodiskos materiālus par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riskiem, tendencēm, apjomu, metodēm;

sadarboties ar starptautiskajām un ārvalstu institūcijām, kas nodarbojas ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas un apkarošanas shēma

Viena no galvenajām Finanšu izlūkošanas darbības jomām ir **finanšu izlūkošana**. Finanšu izlūkošana ir datu apkopošana un datu analīze par personu (gan fizisku, gan juridisku) veiktajiem finanšu darījumiem. Finanšu izlūkošanas mērķis ir izprast finanšu darījumu būtību, lai identificētu iespējamās prettiesiskās darbības, piemēram, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, izvairīšanos no nodokļu nomaksas, korupciju vai kādu citu noziedzīgu darbību.

Finanšu izlūkošanas dienestam ir tiesības veikt līdzekļu iesaldēšanu. Finanšu līdzekļu iesaldēšana ir liegums jebkādai līdzekļu kustībai un darījumiem, kuru rezultātā jebkādā veidā varētu mainīties šo līdzekļu apjoms, summa, atrašanās vieta, īpašnieks, valdītājs.

Process no iespējami noziedzīgi iegūto līdzekļu iesaldēšanas līdz to konfiskācijai un atdošanas to patiesajam īpašniekam:

1

Likuma subjekta (piemēram, kredītiestādes) ziņojums Finanšu izlūkošanas dienestam par aizdomīgu darījumu ar vai bez atturēšanās no klienta darījuma izpildes.

Likuma subjekta pienākums ir nekavējoties ziņot Finanšu izlūkošanas dienestam par katru aizdomīgu darījumu. Ziņošanas pienākums attiecas arī uz līdzekļiem, kas rada aizdomas, ka tie tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā vai ir saistīti ar terorisma un proliferācijas finansēšanu vai šādu darbību mēģinājumu, bet vēl nav iesaistīti darījumā vai tā mēģinājumā, kā arī uz gadījumiem, kad bijis pietiekams pamats konstatēt aizdomīgu darījumu, bet nepietiekamas uzmanības vai nolaidības dēļ ziņošanas pienākums nav veikts.

2

Finanšu izlūkošanas dienesta rīkojums par līdzekļu iesaldēšanu/Finanšu izlūkošanas dienesta materiāls – informācija pirmstiesas izmeklēšanas iestādei vai prokuratūrai.

Finanšu izlūkošanas dienestam ir tiesības izdot rīkojumu par līdzekļu iesaldēšanu, ja rodas pamatotas aizdomas, ka notiek vai ir veikts noziedzīgs nodarījums, tai skaitā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija, terorisma un proliferācijas finansēšana vai šo noziedzīgo nodarījumu mēģinājums.

3

Pirmstiesas izmeklēšanas iestādes vai prokuratūras lēmums par mantas arestu.

Atbildīgās pirmstiesas izmeklēšanas iestādes (tiesībaizsardzības iestādes vai valsts drošības iestādes) vai prokuratūras lēmums par kriminālprocesa uzsākšanu un lēmums par aresta uzlikšanu mantai (pirmstiesas procesā arestu mantai uzlik ar procesa virzītāja lēmumu, kuru apstiprinājis izmeklēšanas tiesnesis, bet iztiesāšanas laikā lēmumu pieņem tiesa).

4

Mantas atzīšana par noziedzīgi iegūtu un tās konfiskācija.

Mantu par noziedzīgi iegūtu var atzīt ar spēkā stājušos tiesas nolēmumu vai prokurora lēmumu par kriminālprocesa pabeigšanu.

Pēc tam, kad stājies spēkā gala nolēmums kriminālprocesā, noziedzīgi iegūtās mantas konfiskācijas rezultātā iegūtos līdzekļus vispirms izmanto pieprasītās kaitējuma kompensācijas nodrošināšanai un samaksai.

Pēc tam, kad saņemts tiesu izpildītāja paziņojums par noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas izpildi, tai skaitā par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu cietušajam un nekustamā īpašuma nodokļa parāda samaksu pašvaldībai, tiesnesis rakstveida procesā pieņem lēmumu par to līdzekļu, kuri nav izmantoti kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanai cietušajam un nekustamā īpašuma nodokļa parāda samaksai pašvaldībai, piedziņu no notiesātās personas valsts labā. Lēmums nav pārsūdzams.

Finanšu izlūkošanas dienests 2020. gadā saņēma

4833

ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem gan finanšu, gan nefinanšu sektorā.

Pēc finanšu izlūkošanas darbību veikšanas,

12,87%

jeb

622

gadījumos Finanšu izlūkošanas dienests pieņēma lēmumu par analizētās informācijas tālāku nodošanu tiesībaizsardzības iestādēm.

	Kompetentās iestādes atzinums*	Informācija zināšanai**	Papildu ziņas***	Kopā
Valsts policija	211	112	134	457
Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvalde	11	44	12	67
Valsts drošības dienests	3	41	3	47
Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	10	29	2	41
Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētā prokuratūra	-	5	-	5
Militārās izlūkošanas un drošības dienests	-	2	2	4
Iekšējās drošības dienests	-	1	-	1
KOPĀ:	235	234	153	622

*Kompetentās iestādes atzinums ir Finanšu izlūkošanas dienesta padziļinātās analīzes rezultātā apkopota informācija tiesībaizsardzības iestādēm, kas ietver pamatotas aizdomas par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Pēc šīs informācijas tiesībaizsardzības iestādes var uzsākt / uzsākt kriminālprocesus.

** Finanšu izlūkošanas dienesta rīcībā esoša informācija par darījumiem un / vai personām, ko tiesībaizsardzības iestādes var pieņemt zināšanai, pievienot jau uzsāktiem kriminālprocešiem vai uzsākt jaunus.

*** Papildu ziņas ir informācija, ko Finanšu izlūkošanas dienests ir saņēmis, apkopojis un analīzes rezultātā konstatējis, ka tā nosūtāma tiesībaizsardzības iestādēm pievienošanai kādam no iepriekš nosūtītajiem Finanšu izlūkošanas dienesta kompetentās iestādes atzinumiem (ziņojumiem) vai tiesībaizsardzības iestādē uzsāktam kriminālprocesam.

Plašāka informācija www.fid.gov.lv

@NaudasLikumi

